

412.

Kongl. Maj:ß REGLEMENTE Och INSRUCTION

För Loox-Inspectoren i Stockholm/ samt
Upphäringz och Aldermännerne så i den Stockholmifte/
som eliest i hela den öfrige Skå: Gården i Swe-
rige och Finland. Stockholm den 19
Septembris 1696.

Cum Gratia & Privilegio S. R. Maj:tis

STOCKHOLM/

Lepast uti Kongl. B. hoos Sal. Wankhs Encia

57.

Kongl. Maj:ß
INSTRUCTION

För Looß Inspectoren i Stockholm / samt Upshningz och Aldrmånnen så i den Stockholmske / som eljest heela den öfrige Skärgården här i Sverige och Finland.
Stockholm den 19 Septemb. Anno 1696.

Gåsom Looß-Inspecto-
rens icke mindre än samtliga
Upshningz och Looß Aldermånnernes
Plicht är/ både i den Stockholmske
Skärgården/ hvilken under Inspecto-
rens Speciale inseende hörer/ samt i de öfrige Orterne hvor
i sin stad at hålla Hand och noga Inseende deröfver/
det den nu författade Loozhordningen i alle måhl må
blifwa behörigen effterlefvat/ så på Loozharnes/ som
Officerarnes och Stepparnes samt deras sijda/ hvilka
af Loozharne warda betiente; Ty måste de först och
främst innan de tråda til Tiensten asläggia fölliande
Ed/ Nembl. Inspectoren och Upshningzmånnen.

Jag

Fag N. N. förordnat N. N. öfwer Alder-
månan och Loozarne i N. N. löfvar och swär
wid Gud och hans heliga Evangelium / at jag wil och
skal för min rätta Arf-Konung hastva och hålla / den
Stoormäktigste Konung och Herre Herr C A R L
den XI. Sveriges / Göthes och Wändes Konung /
Stoorförste till Finland / Hertig uti Skåhne/ Estland/
Lüfland/ Carelen/ Brehmen/ Behtden/ Stettin-Pom-
meren/ Cassuben och Wenden/ Fürste til Rügen/ Her-
re öfwer Ingermanland och Wismar; Så och Pfalz-
Grefwe wid Rhein i Beijeren/ til Gülich/ Clewe och
Bergen Hertig. Och effter Hans Kongl May:z dö-
deliga frånfälle/ (det Gud nådeligen fördröje) Hans
Kongl. May:z åchta Bröst Arfwingar Arfwinge efter
Arfwinge som til föllie af det Kongl. Husz fullkomb-
lige Arfz Rätt til Rijket/ och effter Successions Ordnin-
gen böh:a komma at besittia den Kongl. Thronen; Jag
skal och vara Hans Kongl. May:t / des Högtäckelige
Gemähl/ min allernädigste Drottning och högsibemerte
Kongl. Lizz Arfwingar en huld/ trogen och reedelig
Tienare och Undersåte/ och alle det höga Kongl. väldet
tilhörige Rättigheter och Förmohner effter yttersta För-
stånd och förmågo i acht taga och förswara/ jämträl
och på det högsta låta mig angelägit vara/ at främja
och beförra alt hwad som Hans Kongl. May:t uti en
och annan måtto til trogen Tienst och nyitta ländet /

hindra och astwaria Hans Kongl. Maj:z och des Rijkes
stada och fördärs/ samt i Tjöd tilkanna gifwa/ om iag
märcker sådant å färde vara; Och såsom på Hans Kongl.
Maj:z min allernådigste Konungz och Herres wagnar/
det Kongl. AmmiralétsCollegium har tilbetrodt och för-
ordnat mig at vara N. N. öfwer Åldermännen och
Loozarne i N. N. och min Embetes Plicht fornåmbli-
gast derutinnan består/ at haſwa noga inseende uppå
alle de under min Inspection sorterande Åldermän och
Loozar/ det de deras anbefalte Loozmans Dienſt all-
deles eſſter Hans Kongl. Maj:z publicerade Loozord-
ning i alt det dem derigenom injungerat och anbefalt är
ſå mycke menſt. och möjeligt år/ eſſterkomma och ful-
göra/ och icke dei ringaste hwarkeſn för en eller annan
Orſak ſkul derifrån aſtråda ; Altſå ſkal iag jämblwäl
ſådant med högsta fljt/ tro och sorgfällighet eſſterkom-
ma/ i synnerhet ſkal iag deröfwer haſwa inseende/ att
inge andre til Loozningen admitteras, utan de/ ſom
der til antagne och förordnade åro/ fåſom och tilhålla
Loozarne hwar för ſig/ icke allenast at eſterkomma de-
ras Plicht uti upwachtingen wid ſielſwa Loozhandet/
uthan och jämte waksamt/ nychtet och fljftigt llppas-
ſande uppå ſielſwa Loozhandet/ alſtjd göra ſig icke al-
lenast mer och mer förfahrne om deras LoozFartwatten/
uthan och om de Grunden/ ſom liggia här och der på
ſidorne wid Looz Fahrtwatnet/ ſå at de des bättre må-

ge

besalte Aldermans Dienst efter Hans Kongl. Maj:z
Nådige Istruction, samt den publicerade Looz-Ordnin-
gen i alt hwad mig derigenom injungerat och anbefallt
är / så mycket Mensk och möjeligt är efterkomma och
fullgöra och icke det ringaste/ hvarken för en eller annan
Orsaks fel derifrån astråda/stolandes i synnerhet ingen
annan admittera till Lohningen/utandem/ som der til anta-
gne och förordnade åro/jämval oc tilhålla Loharne hvar
för sig at efterkomma deras Plicht/ så uti upptwachtingen
wid sifste Loozhandet/ som deras behörige Remmares/
Prickor och märcens uprättande och wid macht hål-
lande/ såsom och jemte waaksamt/ mychert och fljttigt
Uppahande uppå sifste Loozhandet / altjyd ju meer
och meer at göra sig icke allennast om rätta Fahrwatt-
net erfahrne/ uthan och om de Grunden som liggia
på sijdorne wid Fahrwattnet/ at de des bättre måge
funna betiena de traffiquerande wid Loftverandet/ när
så omtränger/ jämval i Tjyd låta uprätta/ och sedan
stadigt wid macht hålla deras tilbörlige Remmare och
Prickor ; Sedan skal tag och inge Främmande under-
räcta eller igenom Loharne underräcta låta om Fahr-
watnez Bestaffenhet/ och särdeles om de extraordinarie
Leeder och Uthlopp/ som föruthgn de ordinarie geo-
nom Sliären finnas funna ; In Summa, Jag will
och skal mig uti detta mitt ansörtodde Embete så uti
det som Hans Kongl. Maj:z Nådigste Instruction ech

Den

den publicerade Looz Ordningen mig tilbinder/ som det
Hans Kongl. Maj:t siflff/ eller å des vägnar des Am-
miraléts Collegium, Styremans Capiteinen och Looz
Directeuren, och mine Förmän mig biudandes och be-
fallandes warda/ så sticka och laga/ som en trogen
och åhrlig Konungens Tienare och Undersäte ågnar
och anstår/ och som iag det in för Gud/ högst bemelte
Hans Kongl. Maj:t/ des Ammiralitets Collegio och
hvar reedelig Man tryggeligen wil och kan til swars
stånda ; Så sant mig Gud hielpe til Lijf och Siål !

I.

Emedan det är Inspectorens samt Upsy-
ningz och Åldermännernes Pflicht så ofta nåre Loot-
zar behöftwas och antagas/ eller tilordnas skole/ at hos
Styremans Capiteinen och Looz-Directeuren der till
föreslå capable Personer/ och nödigt är/ at sådane Loot-
zar förut innan de föreslås/ måge vara behörigen
examinerade, dy åligger Uppsyningz-eller Åldermännnen
ett sådant examen uti Loozharnes af den districten nä-
varan/ som sådane nya Loozar lyda under/ at förrätta/
hvaruppå han sedan har at gifwa dem ett behörigt af
sig och Loozarne underteknat Attestatum, at han är af
honom och dem besunnen/ samt erkänd til Loozandet
capabel och stickelig/ låtandes åtven Loozarne/ efter
wahnligheten/ til större sakerhet för den nye Loozen/ i
det

Det måhlet caverat. Eftter hvilken förråttat Examen
antenn Loosz-Inspectoren eller Uppsyningzmännen / om de
så når åre / eller och i wijdigt fall Åldermännen fun-
na honom hoos Styremans Capiteinen och Loosz Dire-
cteuren föreslå / sändandes hemelte Capitein jämval för-
berörde Attest och Caution tilhanda / på det han må fun-
na försee en desligt Loosz med tilbörligt Loosz Pas /
och enär han sitt Loosz-Pas erhållit / så bör han fullan
strakt der på tilträda sin beställning / men icke des min-
dre först aflaggia sin Eed eftter det Formularet i Loosz-
ordningen och Reglementet finnes upsat / warandes e-
genteligen Loosz-Inspectören samt Uppsyningz- och Ålder-
männen skyldige at draga Sorg dersöre / det Eeden af
Looharne på det sätt / som i berörde Looszordning är on-
befalt / må warda aflagd / och der hoos af dem med e-
gne Händer och Boomärken bekräftstat / hvilke Eeder
de sedan måste sända til Ammiralitetet samt Styremans
Capiteinen eller Loosz Directeuren at warda der wid Loosz-
Contoiret förtvarade ; Des förutan wil det och wara
nödigt at Styremans Capiteinen eller Loosz Directeuren
sifl / så offta han reeser på Visitationen, och så noga
examinerar de nys antagne Looharne / huru wjuda de
måge finnas capable och stickelige til de dem ansörtrod-
de förråttningar.

II.

Dernäst har Loosz-Inspectoren så wäl som
B **Up-**

Upsyningz och Åldermännen hvar i sin Ort at tilhålla
samtlige Looxarne medan öpet Watn är och Seglatio-
nen wahrar/ at boo och wistas uppå sine tilsförordna-
de Orter och Ställen/ låtandes dem som så når åre
at de finna det åstadkomma/ dageligen upvwachta up-
på Loox Contoiret i Stockholm/ och de Rum som el-
liest uti de andre Orterne och Åldermanstapen der til
finna wara berammade/ på det de måge finnas så
mycket närmare wid handen når så behöftwes/ at de
skola blifwa brukade på Loox och Styrningen/ och
finna des pomptare comenderas, samt således när mån-
ge af dem finnas at vällia utaf/ de capableste och bäste
altid förordnas uppå de svåraste och diupt gående
Skeppen/och så consequenter de öfrige på de mindre/hvar
efster sin capacitet och stickelighet/ doch liktwäl så at ar-
betet och Mådan deeles lixta dem emellan/ emedan de
och af förtiensten samt Löning i hvar Ort lixta med
sine Cammerater böre participera, hvarvid åfwen en-
kannerlig den öfwer alt om Styrningarne giorde
Fördeelningen/ behörigen måste effterlefas/ at icke
Looxarnes Börder i den ena Orten Confunderas med
den andra.

III.

Och ehuru wål igenom Kongl. Maj:ts
nådigste Placat de Dato den 2 Martij 1687 strängeligen är
förbudit/at inge andre än ordinarie Looxar och de som af
we-

wederböranden til Loozhande förordnade åro/ skola tillåtas at få Looza nåre Couffardie. Skepp eller Fahrkästar wid förlust af deras Looz-Penningar/ och Straf såsom Kongl. May:z Förbudz brytare til 40 Mark/ när någon betrådes / at hafwa deremot handlat; Så är doch sådant på det sättet til förståndes / at Looz-Inspectoren med samtl. Uppsyningz-och Åldermannen des medelst icke skal vara betagit / enär genom långligit mootwåder en sådan myckenhet af Fahrkostar i Skåren sig hafwa samfat/ det de ordinarie Loozarne icke hinna til/ så at hwar Fahrkost må undså sin à parte Looz som dem kan inlooha/ til at besättia de öfrige Fahrkostarne med extraordinarie Loozar som kunna vara at tilgå/ doch böra sådane af wederböranderne vara approberade och der til capable besundne/ och shall ingen af bemelte extraordinarie Loozar understå sig of egit betvåg och förutan Inspectorens eller Uppsyningz-och Åldermannens Speciale förordnande/ at tråda til slykt Loozhande; Men der sådane extraordinarie Loozar icke heller skulle finnas i förråd/ så tillåtes Skepparen at gå under en af de föregående Fahrkostars Sköte/ som med Loozmän besatte åro/ skolandes slykte Loozmän/ i sådant fall alswariligen anbefallas den effier sig följlande Fahrkosten/ så mycket möjligit är/ at ledsaga och wahrna för Grund och wändningar/ hwaremot Skepparne/ som således beriente blisiva / lyfta fult

åro skyldige at erläggia fulle Looß-Penningar liksa med
de andre; Men willja de det icke/ ligge då deras Fahr-
kost stilla/ til des någre Loozman hemkomma/ som
dem må kunna betiena/ hälst som det och gansta säl-
lan sker/ at de således öfwer en Tijma kunna uppehåld-
ne blifwa/ emedan Loozarne förpliktigade åro igenom
Natt och Dag sig tilbakars skynda.

IV.

Looß-Inspectoren och särdeles wederbör-
rande Upshningz- och Ålderman måste formahna och
tilhålla de Loozar/ som boo vid yttersta Inloppen/
Städze at haftwa visicht til Siös/ och gifwa acht uppå
de utur Sion ankommande Skeppen/ så at de i god Tid
kunna möta dem utan för Inloppen innan de haftwa
någon Fahra af de yttersta Grunden/ sammaledes de
Loozar som boo in uti Skären/ at i råttan Tid möta
och emottaga de hoos dem ankommande Skeppen och
Fahrkostarne/ så at icke nåon igenom deras Försum-
melse må blifwa strandsatt eller i des Reesa uppehållen
och hindrat.

V.

Jämte detta är samtl. Upshningz- och
Åldermannens Pflicht/ at tilhålla Loozarne hvar i sin
Ort/ eftter den Fördeelning dem emellan deröfver gio rd
år/ om Vårtiden straxt eftter Ijsloshningen med de in
vid

vid Looz-Fahrtwatten boende Bonders tilhielp/ at
 uprätta och förbättra alle igenom Iisgången eller el-
 liest bortkombne och rubbade Prickor / Remmare och
 Märcken/ som dem til rättelse och undervijsning/ vid
 deras Styrning tieno böra / skolandes bemelte Upsh-
 ningz- och Ålderman icke allenast då om Wåren illbör-
 ligen visitera och efterse / hurutvijda alt sådant må wa-
 ra fulkombligen estterkommit/ utan och alt stadigt der-
 öftwer ett noga inseende haftwa/ at Loozarne dem sedan
 selfve städze Looz-Ordningen likmäktigt / måge hålla
 vid macht/ til hvilken ånda de och måste förmahna
 Loozarne/ at altid medan de på sine Loozningar stad-
 de åro / wederbörligen tilse/ om sådane Remmare/ Pric-
 kor och Märcken åro tiistades och på deras tilbörliche
 ställen ståndes / eller och aldeles bortkombne och af-
 hände/ eller på hvariehanda sätt utur deras rätte stück
 förfaldne och rubbade/ då Loozarne åstwen/ om de så
 når åro och Lägenheten så medgifwer/ böre/ oachtat
 at en sådan Remmare eller Prick ej hörde under deras
 District, hielpe til at rätta och förbättra dem som funna
 vara förfalne och rubbade/ eller och om det ej skee fun-
 de / särdeles der någre af dem aldeles borta wore/ i des
 likt Fall/ angifwa sådant hoos wederbörande Upsh-
 ningz- eller Ålderman/ under hvilkens inseende den Di-
 stricten sorterar, at han genast må wetta at tilhålla dem
 som det åligger/ sådant at rätta/ eller andre nye i stället/

til föllie af den 6 s. uti i Tit. i Looß Förordningen/
at uppsättia/ warandes härhos til märtia/ at churutväl
Loozharne i Stockholms Stad i anseende til de uti För-
ordningen anfördde motiver, åro befrighade för slyke Pris-
tors/ Remmares och Märcens utsättande och under-
hållande/ så böra de doch/ når de på Loozningar stad-
de åro/ lylka som andre/ förplichtas/ ej allenast at efter-
se hurutvälda bemelte Prictor/ Remmare och Märken
åro alle tilstades och på deras rätte Rum ståendes/ el-
ler uti något olag förfallne/ samt/ om de så når åro
och Lägenheten medgifwer/ hielpa til at uprätta och
förbättra dem som funna förfalne wara/ eller och der
det ej see kunde/ besynnerligen då de aldeles åre borta/
gifwa sådant wederbörande Uppsyningz- och Ålderman
eller Loozhar i de Districter des lylke Prictor/ Remma-
re och Märcen lyda under/ tillkänna/ på det slykt ige-
nom deras försorg må blifwa corrigerat och renoverat.

VI.

På lylka sätt måste och Loozharne tilhållas/
emedan de på Loozningens stadde åro så väl då de segla/
som når de liggia i Hambnarne/ deröftwer noga uppsicht
at hastwa/ det ingen Bahrlast må blifwa fastat aff
Skeppen och Fahrkostarne i Fahrwatnet på Redder-
ne eller Hambnarne/ dem til stada/ och at gifwa slykt/
om det skeer/ straxt hoos Looß- Inspectoren eller weder-
börande Uppsyningz- och Ålderman tillkänna/ at de må-

ge

ge wetta sådant hoos Magistraterne, under hvilcas jurisdictioner och districter sådane Hambnar och Farwatn hōra / at angifwa/ eller och hoos wederbōrande Landz- höfdingar/ der sådant utkastande kommer at tijma/ å så- dane ifrån Stadz- Hambnarne afslagne Orter och Far- watn/ som intet sortera under Städernes Districter eller jurisdiction, på det de/ som med slykt betrådes/ måtte dra- gas til behörig Plicht och Straff.

VII.

Sedan och som enkannerligen de Loochār hvilka til de Orter styrha/ hvarest Looch. Contoiret år/ eller Upsyningz. och Åldermannen twistas/ böre hvor gång de med deras ansörtroddē Skepp dikt anlända/ strart wid framkomsten angifwa sig på Looch. Contoiret och hoos Upsyningz. eller Åldermannen/ och der icke al- lenast lefwerera Looch. Bedlarne ist ån sig uppå Skep- pez diupleek/ samt eliest gifwa bested derom/ huru diupt Skeppet legat/ och af Skepparen kan vara an- gifwit/ med hwad mera som torde passerat vara/ utan och derhoos taga en liten Bedel af Looch. Inspectoren el- ler Upsyningz. och Åldermannen/ hwad Tid de ankomm- mit/ och derifrån tilbakars reest/ den de wid framkom- sten måge haftwa hoos wederbōranden at upvhäsa/ så at deraf må sees huru länge de warit under Wägen/ och om de motwilligt och försunneligt Wiss längre drögt på återreesan än tilbörligt warit; Dy måste och Looch.

In-

Inspectoren tilljäka med samtl. Uppsyningz och Aldermanen som wederbör / hvar uti sin Ort med sitt och alswar tilhålla Looharne både således at angifwa sig hos dem så snart de med Skeppen anlända/ samt fullkommenligat att effterkomma och fullgöra sin Plicht med deras återreesas skyndande/ likmäktigt den 9 och 10 J. i L. Tit. af Looz- Ordningen/ annoterandes verhoos Skeppens Namn med deras diupleef/ och Skepparnes Namn i en särskilt der til inrättat journal, och meddelandes Looharne altiud såsom sagt är/ en lätten Bedel til Bewijs på hwad Tid de hoos dem åro ankombne och der ifrån afgångne.

VIII.

Doch emedan Kongl. Maj:ts Ammiralitets Collegium i anseende til den store oreedan som warit med Looharnes Styrning i den Stockholmiske Skäfren/ i det den ena offta/ emedan det ånnu war practicabelt att Skeppen af dem/ effter en Successive Ordning blefwe Loohade/ kommit at Looha svårare och diupare gående Couffardie-Skepp/ än den andra/ och således fått tilsfälle at förtiena mer än den andra/ som mindre Skepp/ effter Ordningen fallit uppå/ hvilket icke allennast Tråtor och Denighet Looharne emillan förorsakat/ utan och Försummelse i deras Dienst/ har funnit nödigt för näre Åhr sedan dersammestådes at låta inrätta wiße Lådor i förbemelte Stockholmiske Skärgården för

för hvar Aldermanstap/ uti hvilke de Penningar/ som
samptelige Loozharne öfver heela Aldermanstapet för-
tieno/ til Månadens ånda skola blifwa förvarade/ då
de proportionaliter sedan quartalen (hvilken til andre
publique usus anslagen år) der utes blifvitdragen / dem
emillan fördelas/ anten de styrt smärre eller större Skepp;
Dy aprroberar Kongl. Maj:t samme des Ammiralitets-
Collegii giorde Förordning/ med de i Stockholmiske Skäf-
gården inrättade Looz- Lådorne / hafwandes jámbwäl
des Ammiralitets Collegium annorstädes der som fleere
än 2 a 3 Lotter på en Ort Loozharne emillan finnes och
det sig göra läter / desläkje Lådor at inrätta/ och ålig-
ger dernäst Looz- Inspectoren i Stockholm / jámte de
under hans Inspection sorterande Åldermannen at hålla
Hand så wäl deröfwer/ det Looz- Penningarne dersam-
mestädes måge i desläkje Lådor til Månadens ånda för-
samblas/ som och at i acht taga/ det quartalen af berör-
de Looz- Penningar til förberörde publique usus må af-
dragas och innehållas/ för hvilken quartal Looz Inspe-
ctoren jámtwäl en behörig Räkning til Kongl. Maj:t
Ammiralitets Stats- och Gammar Contoir göra måste/
föreeländes sedan Resten Månatl. berörde Loozhar e-
mellan proportionaliter såsom sagt år; Skolandes Sty-
remans Capiteinen och Looz Directeuren allenast åtniu-
ta en Börd/ nembligen den som i Dalerödn fäller; Så
bestås och Åldermannen i Stockholm en Börd af lüka
stoer,

storlek som en heel Börd för en Ordinarie Looz år/ den
de för opfichten wid Loozningen och deras elliest der
wid hastwande omak / hastwa at bekomma. I de an-
dre Orterne/ der som ingen quartal på ostwanberörde sätt/
för den ringa inkomst skul/hoos dem faller med Looznin-
gen/ blifwer indraget/ och Lådorne liktwäl komma at
intråttas/ stole samtige Upsyningz och Åldermännerne
Medlen åtven som förbemält är i Lådan til Månadens
ånda förtvara / då de höre proportionaliter Loozarne e-
mellan fördeelas/ htwaremot åtven Loozarne i sådane
Orter måste tilhållas at förråtta deras Styrning på
likt sätt/ som i den Stockholmiske Skärgården/ men
der som inge Lådor funna intråttas/ der styra Loozarne
efster den dem emellan tråffade och wanlige Successive-
Ordningen samt Bördens blifwandes icke heller Looz.
Penningarne i sådane Orter uti någon Låda til Må-
nadens ånda samblade/ utan har hvar Looz sin löning
efster Taxan straxt hoos wederböranden at infödra; Och
htwad Upsyningz och Åldermännien i de andre Orterne
i gemeen utom Stockholm och Daler. Om angår/ så
bestås Upsyningzmännerne en halff Börd af den Stad-
zens Loozar der de boo; Men Åldermännien/ som boo
i Skären/ och sielste der jämte måge Looza/ bôra sig
åtnöja/ enär de desutan få utom sin Ordinarie Börd
och a part Looza ett Skepp om Åhret wid den Orten der
de interesserat i Loozhandet med de andre Loozarne och der-
före upbåra Looz-Lönen.

9. Se-

Sedan och som Kongl. Maj:h: icke alle-
nast har gjort en wiß Förordning öfver Loozarne/ huru
månge de böra vara vid hvar Ort utanoch huru mån-
ge Drångiar af dem öfver alt skola blifwa underhåldne/
kunnandes hånda/ at någre af dem torde finnas tröge
och otwillige til sådane Drångiars hållande ; Dy wil
Kongl. Maj:t at här effter til större efftertrycf derutinjan
hwad som föllier/ skal blifwa observerat, nembl. först
öfver alt i de Orterne/der som Lådorne åro inrättade/
så måste hvar gång när Löhningarne åth Loozarne u-
tur Ladan utdeelas/ derom inquireras, hurutvijda Loo-
zarne hafwa warit försedde med de dem pålagde Drån-
giar/ skolandes för hvar utlård Drång/ som ett Åhrs
förlöpp/ effter det Dato ooh ordningen blifwer publicerat,
för dem besinnes manquera af wederbörandens Andeel
eller Börd/ som pliktig warit den samme at hålla/ en
tridie Part indragas/ och för hvar Låre- Drång/ som
seelas/ en fierde-Part/ liktwäl härhoos så tilsförståendes/
at om fleere än en Looch interesserar uti sådane manque-
rande Drångars hållande/ så indrages doch icke/ af hwars
och ens Andeel eller Börd/ denne tridie eller fierdi Par-
ten/ utan proportionaliter af dem samtl. tilshopa allenast
så mycket som en tridie- eller fierde- Part af en heel wid
veras Låda på en Looch sig belöpande Andeel eller Börd
vara kan; Men i de Orterne/der som inga Lådor åre

inrättade/ hafwa Uppsyningz och Äldermärmnerne at no-
ga effterspana huruvyda deras underhastvande Loozar
sitt richtige Antaal af Drängar underhålla/ samt dra-
ga behörig Sorg derföre at desläke Böter blifwa aff
wederbörandernes Looz-löhn som deras tilhörige Drän-
gar intet hålla/ hvor gång når de något Skepp eller
Fahrkäst styrta hastwa/ straxt infordrade/ börandes uti
öfrigkeit ingen Looz- Dräng räknas eller stattas för ut-
lård/ som icke är/ effter utstånden Examen befunnen til
Loozningen capabel, utan i medler tijd och til des anses/
som en läbre Dräng / til hviken ånda Kongl. Maj:t
jämtväl wil/ at sådane Drängiar stole/ innan de för ut-
lärde anstriswas/ på ljusta sätt som Loozen/ examineras
och approberas samt attester om deras capacité til Styr-
mans Capiteinen och Looz-Directeuren stickas / at han
dem/ effter wanligheten/ med behörig Dränge Pasz må
förse; Men i medlertijd och om det hände at någon som
borde hålla en utlård Dräng/hade i det stället en sådan/
som fullan icke kunde passera fullkombligen för utlård/
utan funnes ljustvål af den capacité, at han kunde hiel-
pa något til wid loozhandet med små Fahrtyg/ hälst wid
fogelig Wind och under andras Sköte/ så måste för den
samma intet afdragas någon tridie Part af des Börd/
som elliest af deras börder / hvilke utlärde Drängiar är
pliktige at hålla och aldeles inge hastwa/ skee böör/ u-
tan allenast en slette Part) emedan en sådan redan har

ge kunna betjena de trafiquerande vid Loftverandet /
när så omtränger/ såsom och i rättan tjd genom we-
derbörande Loozhar låta upprätta tilbörlige Remmare
och Prickor/ och fljttigt tilsee/ at de dem sedan alt sta-
digt vid macht hålla/ der hoos skal iag alstvarligen
dem formahna/ at de ingen underrätta om Fahrwat-
neh Bestaffenhet/ och särdeles om de extraordinarie Lee-
der och Utlopp/ som förutan de ordinarie genom Skä-
ren finnas kunde; In Summa; Tag skal mig i detta mitt
ansörtroddé Embete/ så uti det/ som Hans Kongl. Maj:s
nådigste mig meddeelte Instruction och den publicerade
Loozordningen mig tilbinder / som det Hans Kongl.
Maj:t self/ eller å des vägnar des Amiralitéts Collegium
samt Styremans Capiteinen och Looz-Directeuren till
Hans Kongl. Maj:s Tjenst/ mig biudandes och be-
fallandeswarda, så stöda och laga/ som en trogen
och åhrlig Konungens Tjenare ägnar och anstår/ och
som iag det in för Gud/ mehr högstbemelte Hans Kongl.
Maj:t och des Ammiralitéts Collegio samt hvar åhrlig
Man tryggeligen wil och kan til swars stånda; Så
sant mig Gud hielpe til Lüf och Siäl!

Alderman's Ledden.

Fag N. N. förordnat Alderman öfwer
Loozärne i N. N. lofwar och swar vid Gud och
hans helga Evangelium/ at iag wil och skal för min
A 3 rätta

422.

antagit sig Drången å den ånda/at han wil göra honom
capabel och utlårt / fast han icke så straxt har hint med
honom til perfection, wissenschaftes sig således willig at eff-
terkomma sin Plicht; Men hvar til de i denne Artikel
nåmbde Böter skola användas/der om wil Kongl. Mit
framdeles nådigt förordna.

X.

Der näst och som det til Kongl. Maj:h
Tienst så väl som Commerciens befording ländar at
både Kongl. Maj:h egne icke mindre än private Couf-
fardie Fahrkostar prompt och utan uppehåld måge för-
sees med Loozar; Dy måste Inspectoren samt Upshningz
och Åldermännen / enår wederböranderne tilbörlijgen
hoos dem der om ansökia / dem / uthan försummelse.
med Loozar accomodera, observerandes derhoos no-
ga/ at inge Skeppare som effter Looz Ordningen
förplichtade åro at taga Loozar / måge passera för-
utan Looz igenom Skären / vid det Straff tilgöran-
des som Looz Ordningen innehåller/ och tilhållandes
dem jämstäl richtigt at erläggia Looz Penningarne i
hvar Ort i föllie af Looz Ordningen/ effter den Taxa
deröftwer är upprätta.

XI.

Skele hwarcken Looz-Inspectoren eller
Upshningz och Åldermännen vid arbitralt Straff tilgö-
randes tillåta/at någon Skeppare må fahra igenom an-

Frästwer/ jämteval at vissa och använda wederhörig fljt
 samt åhugsamhet uti all deras förrättning/ såsom och
 at städse göra sig mer och mer förfahrne om Bestaffen-
 heten på deras Looz Fahrwatn/ samt om de på sijdor-
 ne liggiande Grunden/ at de måge kunna/ när som be-
 höftwes/ hälst med foglig Wind och i klart Väder betie-
 na de traffiquerande med loftverandet; wid hvilket Til-
 fälle de doch alstrarligen böra förbiudas/ at underrätta
 någon/ besynnerligen främmande/ om Fahrwatnet/ hvar-
 ken på ordinarie mindre de extraordinarie Leederne/ wa-
 randes sluteligen Looz- Inspectorens samt Upshningz- och
 Åldermännernes skyldighet at noga effterspana/ huru
 samtl. Loozkarne sin Pflicht uti alt fullgöra/ samt så off-
 ta något af Loozkarne/ på ett eller annat sätt der emot
 förbrytes eller försummas/ dem straxt wid närmaste
 Stad och Rått/ eller och på Landzbygden wid Håradz-
 Tinget at anklaga/ och näst föregången Ransakning be-
 hörigen asdöma låta/ efftersom och Kongl. Maj:t häri-
 genom igemeen wil haftva förordnat/ at alle sådane twi-
 stige mähl/ som upkomma emillan de Sjöfarande och
 Loozmännerne må för Justitiens promptare Besordring
 skuld/ immediate af wederbörande Magistrater och Råd-
 stugu Rätterne i de närmaste Städerne/ eller Håradzhof-
 dingarne å Landet/ effter Kongl. Maj:t Sjölag up-
 tagas/ ransakas och dömas/ hvarifrån de effter Sa-
 kernes bestaffenhet/ genom laga Wad til Hoff Rätter-
 ne

ne komma at devolveras, hvad Couffardie
Skepp angår/ medan hvad som vid Crono Fahrtåstar-
ne tåma kan/sådant vid Kongl. Maj:ts Ammiralitet im-
mediate kommer at asdömas; Varandes detta hvad
Kongl. Maj:t för denne gången nödigt funnit Siyre-
mans Capitein och Looz, Directeuren med Inspectoren och
samtlige Uppsyningz, och Äldermännen til rättelse wjd
deras Embetes Beställning at meddeela/ jämte nådig
Befallning/ det de taga alt sådant uti tilbörlig acht/
med hvad mera deras Embetes Plicht af dem erfordrar.
Actum ut Supra.

CAROLUS.

dra Inlopp eller Leeder/ än de ordinarie (med mindre
högsta Nöden dem der til twingar) utan noga i acht
taga hwad der om uti den 14 §. och II:de Tit af Looz-
Ordningen stanes mentionerat, förmahnandes verhoos
Loozharne/ at de icke heller understå sig de traffiquerande
igenom sådane extraordinarie Inlopp och Leeder at sty-
ra/ så framt icke åfwen de arbitraliter, eftter Saaksens
bestaffenheet/ wela dersöre straffade warda ; Men stul-
le det åndteligen til Commerciens befording vara oum-
gängeligt/ såsom särdeles om Wåhren/ när de ordinarie
Skeppz-leederne ånnu för Iis stull åro innavigables,
eller och eliest at de extraordinarie Leederne måtte bru-
kas/ så läser Kongl. Maj:ts Ammiralitets Collegium, ef-
ter wahligheten gifwa der om til Looz-Inspectoren och
wederböranderne åhrligen generale, eller och hwargång/
då det behöfwas/ Speciale ordres; doch der wid wäl i acht
tagandes/ at när för högsta Nödtvändigheten stulld/
sådane extraordinarie Leeder brukas måste) då/ på slykt
Händelse Kongl. Maj:ts Seglations-Ordning præcise ef-
terlefas/ så at Skepparne gienast wid näste TullCam-
mar richtigt sig angifwa/ och sine Fahrkåstar behörigen
Visitera och betwaka låta ; Utom alt detta måste och så
Inspectoren med Upsyningz- och Åldermännens Loozhar-
ne tilhålla/ at efterkomma och fullgöra alt hwad så
fräl denne Looz Ordningen dem i öfriait tilbinder/ som
hwad deras EmbetesPlicht af dem desutan fordrar och

frå

rätta Arf Konung hafwa och hålla den Stoormäktigste Konung och Herre/ Herre CARL den XI. Sveriges/ Göthes och Wändes Konung/ Stoorsförste til Finland/ Hertig uti Skåhne/ Estland/ Livland/ Ca-relen/ Brehmen/ Behrden/ Stettin-Pommeren/ Cas-siden och Wenden/ Förste til Rügen/ Herre öfwer Ingemanland och Wismar; Så och Psalz-Grefwe vid Rehn i Beijeren/ til Gülich/ Glewe och Bergen Her-tig. Och effter hans Kongl. Maj:z dödelige frånfäl-le/ det Gud nådeligen fördöje! Hans Kongl. Maj:z åchta Bröst-Arfwingar/ Arfwinge effter Arfwinge/ som til föllie af det Kongl. Husez fullkomblige Arfssz. Rätt til Riket och effter Successions-Ordningen komma at besittia den Kongl. Thronen; Jag stal och vara Hans Kongl. Maj:z / des högtäcklige Gemähl min allernå-digste Drottning och högstbemelte Kongl. Ljfsz Arfwingar en huld/ trogen och reedelig Tienare och Undersåte/ och alla det höga Kongl. Väldet tilhörige Rättigheter och Förmähner/ effter yttersta Förstånd och förmågo/ i acht taga och förvara/ jämval och på det högsta låta mig angelägit vara/ at främja och befördra allt hvad som Hans Kongl. Maj:z uti en eller annan måt-to/ til trogen Tienst och nyttia länder/ hindra och af-värja Hans Kongl. Maj:z och des Rikets stada och fördärf/ samt i Tijd illkänna qifwa/ om iag märcker så-dant på färde vara; Det hoos stal iag denne min an-be-